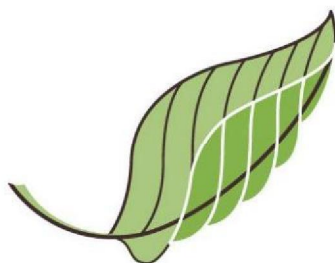

NATUURONTWIKKELING DE BROEKELD UDDEL

Actualisatie natuurbescherming onder de Omgevingswet
voor het onderdeel soortenbescherming

NATUURBALANS – LIMES DIVERGENS BV

Radboud Universiteit, Toernooiveld 1
Postbus 6508, 6503 GA Nijmegen

T (024) 352 88 01

adviesbureau voor natuur & landschap

info@natuurbalans.nl
www.natuurbalans.nl

In opdracht van: Provincie Gelderland

Projectnummer: 25-031

Datum: 23-04-2025

Rapporttitel	
NATUURONTWIKKELING DE BROEKELD UDDEL Actualisatie natuurbescherming onder de Omgevingswet voor het onderdeel soortenbescherming	
Getekend voor akkoord	
Naam en functie van vertegenwoordigingsbevoegde	5.1.2e - 5.1.2e
Handtekening	5.1.2e
Datum	23-04-2025

Colofon

© 2025 Natuurbalans - Limes Divergens BV / Provincie Gelderland

Tekst en samenstelling: 5.1.2e

Veldonderzoek: 5.1.2e

Eindverantwoordelijk: 5.1.2e

Projectnummer: 25-031

In opdracht van: Provincie Gelderland

Wijze van citeren: 5.1.2e 2025. Natuurontwikkeling De Broekeld Uddel. Actualisatie natuurbescherming onder de Omgevingswet voor het onderdeel soortenbescherming. Projectnr. 25-031. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. De opdrachtgever vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Natuurbalans - Limes Divergens BV is gecertificeerd door EBN Certification en voldoet aan de eisen gesteld in de norm ISO 9001:2015.

INHOUD

1	INLEIDING	5
2	BESCHRIJVING VOorgenomen IngREEP	6
2.1	Ingreeplocatie en onderzoeksgebied	6
2.2	Werkzaamheden en toekomstig gebruik	6
3	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.1	Bureauonderzoek	9
3.2	Veldonderzoek	9
3.3	Opzet quick scan	9
3.3.1	Toetsing Omgevingswet: onderdeel soortenbescherming	9
3.3.2	Toetsing Omgevingswet: onderdeel gebiedsbescherming N2000 - Voortoets	10
3.3.3	Toetsing Omgevingswet: onderdeel NNN	11
4	TOETSING OMGEVINGSWET: UPDATE ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	12
4.1	Overzicht van beschermde soorten	12
4.2	Vaatplanten en mossen	13
4.3	Vleermuizen	14
4.4	Grondgebonden zoogdieren	15
4.5	Broedvogels	18
4.6	Reptielen	19
4.7	Amfibieën	20
4.8	Vissen	21
4.9	Ongewervelden	21
4.10	Specifieke zorgplicht	22
5	TOETSING OMGEVINGSWET: UPDATE VOORTOETS GEBIEDSBESCHERMING N2000	24
5.1	Ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden	24
5.2	Afbakening van te toetsen effecten	24
5.3	Toetsing stikstofuitstoot en -depositie	25
5.4	Toetsing kwalificerende habitattypen	26
5.5	Toetsing kwalificerende habitatsoorten	28
5.6	Toetsing kwalificerende broedvogelsoorten	28
6	TOETSING OMGEVINGSWET: UPDATE NATUURNETWERK NEDERLAND	30
6.1	Toetsing kernkwaliteiten	30
6.2	Toetsing ontwikkelingsdoelen	32
7	CONCLUSIES	33
8	VERVOLGONDERZOEK	34
9	MAATREGELEN	35
10	SAMENVATTING	36
11	BRONNEN	37

1 INLEIDING

Aanleiding

De provincie Gelderland heeft natuurontwikkeling voorzien op locatie De Broekeld te Uddel. Realisatie van de ingreep kan leiden tot een 'flora- en fauna-activiteit', een 'Natura 2000-activiteit' en/of een 'Natuurnetwerk Nederland (NNN)-activiteit', waarbij sprake is van schadelijke handelingen die leiden tot vergunningsplicht in het kader van de Omgevingswet (Ow). Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van de voorgenomen ingreep dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde en bedreigde natuurwaarden op de ingreeplocatie of binnen de invloedssfeer van de ingreep.

In 2021 is hiervoor al een quick scan met aanvullend onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is inmiddels vier jaar oud. Daarnaast is in de tussentijd de Omgevingswet in werking getreden. Om die redenen is een update van het onderzoek gewenst.

Opdrachtformulering

Op verzoek van Provincie Gelderland heeft Natuurbalans - Limes Divergens BV een update uitgevoerd van het natuuronderzoek uit 2021, waarbij de volgende onderdelen zijn uitgevoerd:

- aanpassen toetsing aan vigerende wetgeving (Omgevingswet);
- actualisatie van het onderdeel soortenbescherming.

Doelstelling

Doel van het onderzoek is het verschaffen van inzicht in eventuele consequenties van de voorgenomen ingreep met betrekking tot natuurbescherming onder de Ow voor de onderdelen soortenbescherming, gebiedsbescherming Natura 2000 en NNN en de eventuele noodzaak van een Ow-vergunningaanvraag voor de uitvoering van een flora- en fauna-activiteit, een Natura 2000-activiteit en/of een NNN-activiteit.

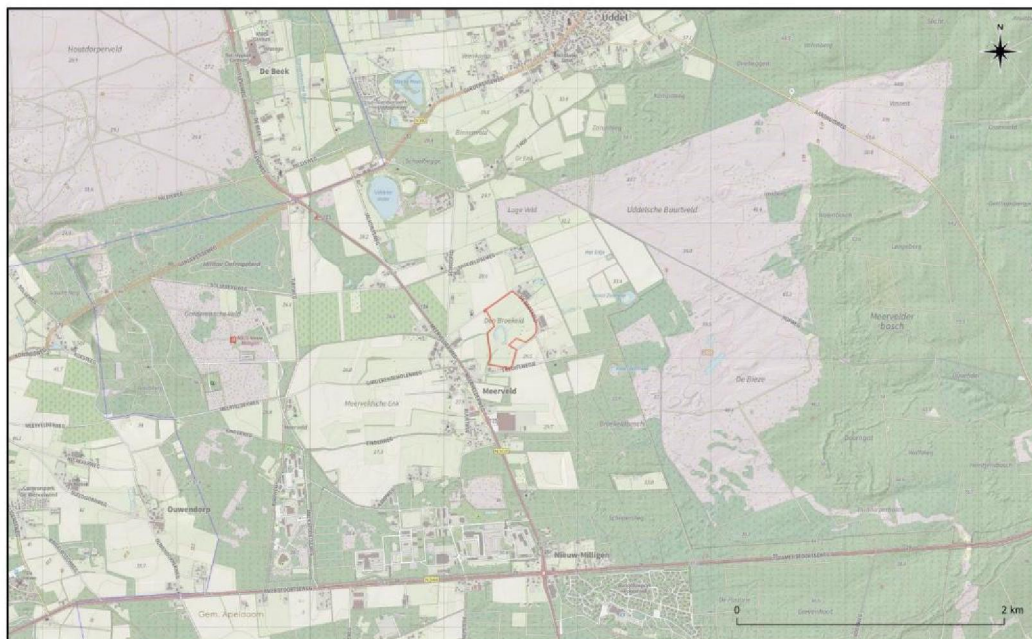
2 BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP

2.1 INGREEPLOCATIE EN ONDERZOEKSGBIED

In figuur 1 en 2 is de ligging en begrenzing van de ingreeplocatie De Broekeld te Uddel (oppervlakte 11,4 ha) weergegeven, gelegen aan het Rechtewegje 9 te Uddel, gemeente Apeldoorn, provincie Gelderland.

Het gebied ligt in de landbouwenclave Uddel-Elspeet. Het gebied heeft een oude verkavelingsstructuur en is langdurig in gebruik als landbouwgrond, omgeven door hoger gelegen en armere zandgronden. De percelen binnen de begrenzing zijn in gebruik als grasland. Ze zijn deels wel, deels geen eigendom van provincie Gelderland.

In het midden van de percelen ligt een waterpartij die een restant is van een pingoruïne. De percelen zijn deels afgebakend door houtwallepjes. Het gebied is deels nat en er treedt kwel op.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van de ingreeplocatie De Broekeld te Uddel, gemeente Apeldoorn, provincie Gelderland (rode omlijning).

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIG GEBRUIK

Doel van de inrichtingsmaatregelen is om de Broekeld te ontwikkelen tot natuurgebied, waarbij de pingoruïne en de aanwezigheid van kalkrijke kwel centraal staan. Het schetsontwerp (zie bijlage 1) beoogt herstel van de pingo-ruïne, verbetering van waterkwaliteit in het natuurgebied, ontwikkeling van karakteristieke vegetaties en het versterken van de biodiversiteit in het algemeen. Dit alles met behoud van het halfopen cultuurlandschap met oude verkavelingsstructuur.

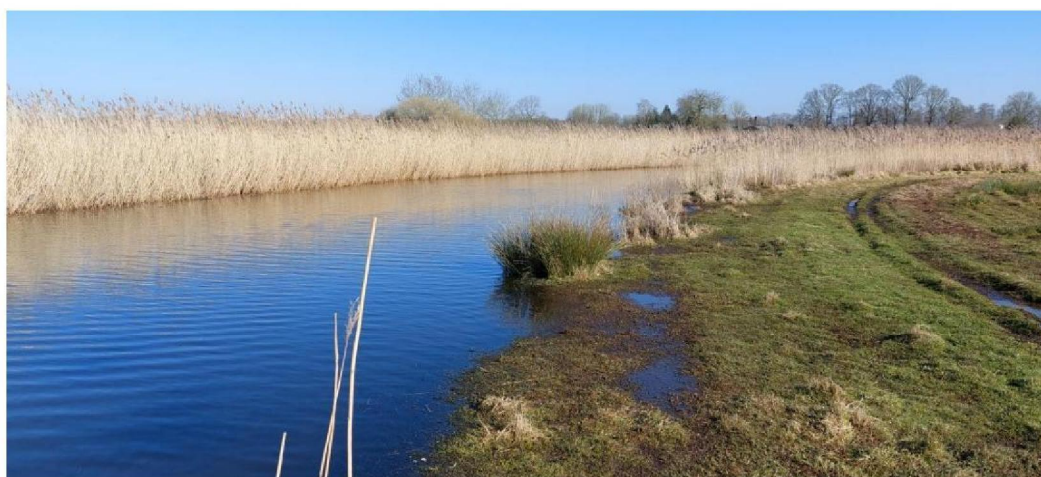

Samenvattend zijn de volgende maatregelen voorzien voor de ingreeplocatie De Broekeld te Uddel:

- Afgraven van toplaag diverse afgravingsdieptes.
- Uitgraven/ opschonen pingoruïne.
- Verondiepen sloten.
- Dempen sloten.
- Graven nieuwe (ondiepe) watergang.
- Verwijderen rasters.
- Kap van struwelen/boom.
- Aanplant struwelen.
- Plaatsing stuw.

Figuur 2. Begrenzing van de ingreeplocatie met een luchtfoto als ondergrond (PDOK, Luchtfoto 2024).

Impressies van het plangebied in 2025.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het onderzoek zijn archiefgegevens verzameld van streng beschermde planten en dieren die voorkomen in de omgeving van de ingreeplocatie (tot 2 km afstand). Als basis hiervoor is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank bevat waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. De NDFF-aanvraag is gedaan op 5-3-2025 en bevat alle waarnemingen van beschermde soorten over de afgelopen 10 jaar.

3.2 VELDONDERZOEK

Op 6-3-2025 is de ingreeplocatie door een ecooloog van Natuurbalans - Limes Divergens onderzocht op het actuele voorkomen van beschermde soorten. Aan de hand van aanwezige biotopen is tevens ingeschat welke functie de ingreeplocatie kan vervullen voor beschermde soorten. Aanvullend is op basis van uitvoerige kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde soorten bepaald of het voorkomen van andere beschermde soorten verwacht kan worden en of nader onderzoek noodzakelijk is. Het veldonderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de quick scan was beperkt van opzet. Mocht aanvullend onderzoek nodig zijn, dan is dat in de aanbevelingen opgenomen.

3.3 OPZET QUICK SCAN

3.3.1 Toetsing Omgevingswet: onderdeel soortenbescherming

Om vast te stellen of bij de voorgenomen ingreep sprake is van een flora- en fauna-activiteit dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Komen op de ingreeplocatie beschermde en/of bedreigde soorten voor of kunnen deze hier worden verwacht?
2. Is er sprake van negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde en/of bedreigde soorten en hun leefgebieden?
3. Is vervolgonderzoek noodzakelijk om negatieve effecten vast te stellen?
4. Op welke wijze kunnen eventuele negatieve effecten voorkomen of beperkt worden?
5. Is er een kans op een vergunningplichtig geval (Ow artikel 5.1) bij schadelijke handelingen uit het *Besluit activiteiten leefomgeving* (Bal) artikel 11.37 voor soorten van de Vogelrichtlijn, artikel 11.46 voor soorten van de Habitatrichtlijn of artikel 11.54 voor andere beschermde soorten?
6. Is aantoonbaar voldaan aan de specifieke zorgplicht die geldt voor een flora- en fauna-activiteit (Bal, art. 11.27)?:
 - is er onderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde en/of kwetsbare en bedreigde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats, die in Nederland van nature voorkomen:
 - Vogelrichtlijn, Bijlage I-soorten en overige geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vogelrichtlijn;
 - Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Habitatrichtlijn;
 - dieren of planten die staan vermeld op de Rode Lijsten;

- nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).
- Is er vastgesteld of nadelige gevolgen op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten?
- Worden alle maatregelen genomen om redelijkerwijs negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken?

Indien uit de effectanalyse blijkt dat er een kans is op een flora- en fauna-activiteit (schadelijke handelingen Ow) dan zijn vervolgstappen nodig:

- a) Treffen van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen, of
- b) Werken volgens een goedgekeurde gedragscode, of
- c) Aanvragen van een Ow-vergunning.

Ad a. Treffen van preventieve maatregelen

Door het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen.

Ad b. Werken volgens goedgekeurde gedragscode

Handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting leiden niet tot een vergunningplichtig geval indien deze handelingen aantoonbaar worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode. In dat geval is geen Ow-vergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Ad c. Ow-vergunning ten aanzien van beschermde soorten

Kunnen schadelijke handelingen, ondanks de onder a. genoemde preventieve maatregelen niet geheel worden voorkomen en geldt er geen vrijstelling, dan is een 'Ow-vergunning flora- en fauna-activiteit' noodzakelijk.

Er dienen mitigerende of compenserende maatregelen getroffen te worden:

- Mitigerende maatregelen: verminderen van effecten of herstel op de locatie van handeling;
- Compenserende maatregelen: herstel of verbetering op een andere locatie.

Beoordelingsregels voor een vergunning zijn uitgewerkt per soortenbeschermings-regime (*Besluit kwaliteit leefomgeving*, Bkl, § 8.6.2) Een vergunning kan uitsluitend worden verleend onder de volgende voorwaarden:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing; en
2. Er is sprake van een wettelijk belang; en
3. Er is geen verslechtering/afbreuk van de staat van instandhouding van beschermde soorten.

3.3.2 Toetsing Omgevingswet: onderdeel gebiedsbescherming N2000 - Voortoets

Door middel van een Voortoets wordt antwoord gegeven op de vraag of er een kans is op significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden, met andere woorden: is er sprake van een Natura 2000-activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied? De volgende aspecten zijn hierbij van belang:

1. Is aantoonbaar voldaan aan de specifieke zorgplicht die geldt voor Natura 2000-gebieden voor iedere activiteit waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben (Bal art. 11.6)?
 - Er moet worden nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten.
 - Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen om deze gevolgen redelijkerwijs te voorkomen (Bal art. 11.6, lid 2d), de activiteit te staken of als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen om gevolgen ongedaan te maken (Bal art. 11.6, lid 2f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen wordt gemonitord (Bal art. 11.6, lid 2e)¹.
2. Is er kans op een significant negatief effect?
 - Zo nee, er is dan géén sprake van een Natura 2000-activiteit. Er geldt voor het project geen vergunningplicht. Wel blijft de specifieke zorgplicht van toepassing (zie 1).
 - Zo ja, er is wel kans op een significant negatief effect. De Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (Ow art. 5.1 lid 1), tenzij er sprake is van een vergunningsvrij geval (Bal art. 11.16 t/m 11.21). Bij vergunningplicht dient een Passende Beoordeling te worden opgesteld. De specifieke zorgplicht blijft altijd van toepassing (zie 1).

3.3.3 Toetsing Omgevingswet: onderdeel NNN

Instructieregels over de aanwijzing, begrenzing en de reikwijdte (o.a. wel of geen externe werking) van het NNN zijn opgenomen in de vigerende Omgevingsverordening van de provincie, evenals de wijze waarop de NNN-toetsing moet worden uitgevoerd. In het kader van de quick scan natuurbescherming is aan de hand van de volgende vragen beoordeeld of een NNN-toetsing noodzakelijk is:

1. Vindt de voorgenomen ingreep plaats binnen de begrenzing van het NNN of, indien de ingreep erbuiten ligt, kan het NNN door de ingreep worden beïnvloed.
2. Is er kans op aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken, oppervlakte, kwaliteit en samenhang?
 - Zo nee, vervolgstappen zijn niet nodig.
 - Zo ja, dan is een NNN-toetsing noodzakelijk. Instructieregels waaraan de NNN-toetsing dient te voldoen zijn opgenomen in de Omgevingsverordening van de provincie evenals regels met betrekking tot compensatiemogelijkheden. Eventueel nadelige gevolgen dienen tijdig te worden gecompenseerd, zodanig dat de oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. Mogelijk moet bij de gemeente een vergunning worden aangevraagd. De gemeente toetst de voorgenomen ingreep aan haar Omgevingsplan.

¹ Met de uitvoering van passende preventieve- of herstelmaatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht kan niet onder evt. vergunningplicht van een Natura2000-activiteit uit worden gekomen. Mitigatie mag namelijk niet worden meegenomen in de voortoets van een project om te bepalen of het project leidt tot een kans op een significant negatief gevolg en het project om die reden als een Natura 2000-activiteit moet worden beschouwd (Hunink 2022).

4 TOETSING OMGEVINGSWET: UPDATE ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

4.1 OVERZICHT VAN BESCHERMDE SOORTEN

Tabel 1. Overzicht van streng beschermde soorten in de omgeving van de ingreeplocatie. De gegevens zijn afkomstig uit waarnemingsarchieven (NDFF van laatste 10 jaar binnen 2 km van de ingreep). Van de nationaal beschermde soorten (A) zijn alleen de soorten opgenomen waarvoor geen vrijstelling geldt; van de vogels zijn alleen soorten opgenomen met jaarrond beschermde nestplaatsen.

Ow: Soort is opgenomen in de Omgevingswet (VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn, A/B = Andere beschermde soort).

RL: Soort is opgenomen op de Rode lijst (GE = gevoelig, KW = kwetsbaar, BE = bedreigd, EB = ernstig bedreigd, VN = verdwenen).

Jaar: Laatste jaar van waarneming.

Records: Aantal records in de NDFF binnen een zone van 2 km rond de ingreep.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Ow	RL	Jaar	Record
Vaatplanten					
Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	B	BE	2022	1
Vleermuizen					
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	<i>Myotis mystacinus / brandtii</i>			2019	1
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	HR	GE	2019	1
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	HR		2024	24
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	HR		2024	284
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	HR		2024	23
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	HR	KW	2024	26
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	HR		2023	23
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	HR		2023	9
Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	HR		2024	19
Grondgebonden zoogdieren					
Boommarter	<i>Martes martes</i>	A		2024	9
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	A	KW	2024	4
Damhert	<i>Dama dama</i>	A		2024	3
Das	<i>Meles meles</i>	A		2024	13
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	A		2025	126
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	A		2025	121
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	A		2023	3
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	A	GE	2023	3
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	A		2024	145
Wolf	<i>Canis lupus</i>	HR		2021	1
Vogels jaarrond beschermd nest					
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	VR	KW	2023	1
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	VR		2024	9
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	VR	GE	2024	23
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	VR		2023	1
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	VR		2024	2
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	VR	KW	2023	3

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Ow	RL	Jaar	Record
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	VR		2018	3
Reptielen					
Adder	<i>Vipera berus</i>	A	KW	2024	45
Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>	HR	BE	2024	34
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	A		2024	52
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	A	GE	2023	154
Ringslang	<i>Natrix helvetica</i>	A	KW	2024	52
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>	HR	KW	2025	94
Amfibieën					
Alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	A		2023	12
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>	HR		2016	1
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	HR	KW	2018	4
Poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>	HR		2018	3
Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	HR	GE	2024	28
Ongewervelden					
Bosparemoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>	A	EB	2023	2
Gentiaanblauwtje	<i>Maculinea alcon</i>	A	BE	2020	21
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	A	KW	2023	5
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	HR	KW	2023	4
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>	A		2024	81

4.2 VAATPLANTEN EN MOSSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van één streng beschermde soort vaatplant, namelijk korensla. Deze is waargenomen in een akker op 1,5 km afstand van de ingreeplocatie. Korensla is een soort van akkerreservaten en is waarschijnlijk ingezaaid. Op de ingreeplocatie zelf is deze soort niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen.

Op basis van expert judgement wordt ook gesteld dat er op de ingreeplocatie geen andere streng beschermde planten- en mossensoorten voorkomen, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als groeiplaats voor deze soorten te fungeren. De graslanden en waterpartij op de ingreeplocatie zijn momenteel te voedselrijk als groeiplaats voor beschermde soorten.

Effectbeoordeling en maatregelen

Aangezien streng beschermde vaatplanten en mossen niet voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep, zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van vaatplanten en mossen is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g). Een Ow-vergunning voor vaatplanten en mossen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.3 VLEERMUIZEN

Aanwezigheid soorten

De NDFF bevat waarnemingen van een aantal soorten vleermuizen uit de directe omgeving van de ingreeplocatie. De meeste waarnemingen zijn verricht langs enkele wegen in de buurt, waar waarschijnlijk vleermuisonderzoek is verricht. Gewone dwergvleermuis is veruit de meest waargenomen soort. Het grote aantal waarnemingen langs wegen rond Meerveld duidt erop dat hier vleermuisonderzoek is uitgevoerd. Ook andere soorten zoals laatvlieger en rosse vleermuis zijn hier waargenomen. En in de ruimere omgeving liggen enkele winterverblijfplaatsen waar soorten uit bekend zijn, onder meer franjestaart.

Zowel in 2021 als in 2025 is het plangebied beoordeeld op de functionaliteit als leefgebied voor vleermuizen. Het doorlopen van enkele houtwallen tot nabij de centrale waterplas maakt het gebied kansrijk als foerageergebied. In verschillende bomen in deze houtwallen zijn ook holten waargenomen die in potentie geschikt zijn als verblijfplaats.

In 2021 is geen gericht vleermuisonderzoek uitgevoerd, aangezien daar geen noodzaak voor was. Voor het maken van een effectbeoordeling voor de voorgenomen plannen biedt de habitatbeoordeling voldoende informatie.

Effectbeoordeling en maatregelen

Het kappen van bomen is beperkt tot één boom en wat wilgenopslag. De boom betreft een solitair staande Amerikaanse eik boom zonder holten. Deze is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het uitvoeren van de overige werkzaamheden kan gedurende de uitvoering leiden tot verstoring van potentieel foerageergebied. Om negatieve effecten ten aanzien van streng beschermde vleermuizen te voorkomen, dienen de volgende preventieve maatregelen te worden getroffen:

- Werkzaamheden vinden overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van terreinverlichting.

Realisatie van de natuurontwikkeling zal op termijn leiden tot verbetering van de kwaliteit van het gebied als potentieel foerageergebied. Omvorming naar kruidenrijke graslanden en aanplant van bomen en struiken langs perceelranden leidt tot een groter aanbod aan insecten en dus meer voedsel voor vleermuizen.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van vleermuizen is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g), mits voorgestelde preventieve maatregelen worden getroffen. Een Ow-vergunning voor vleermuizen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

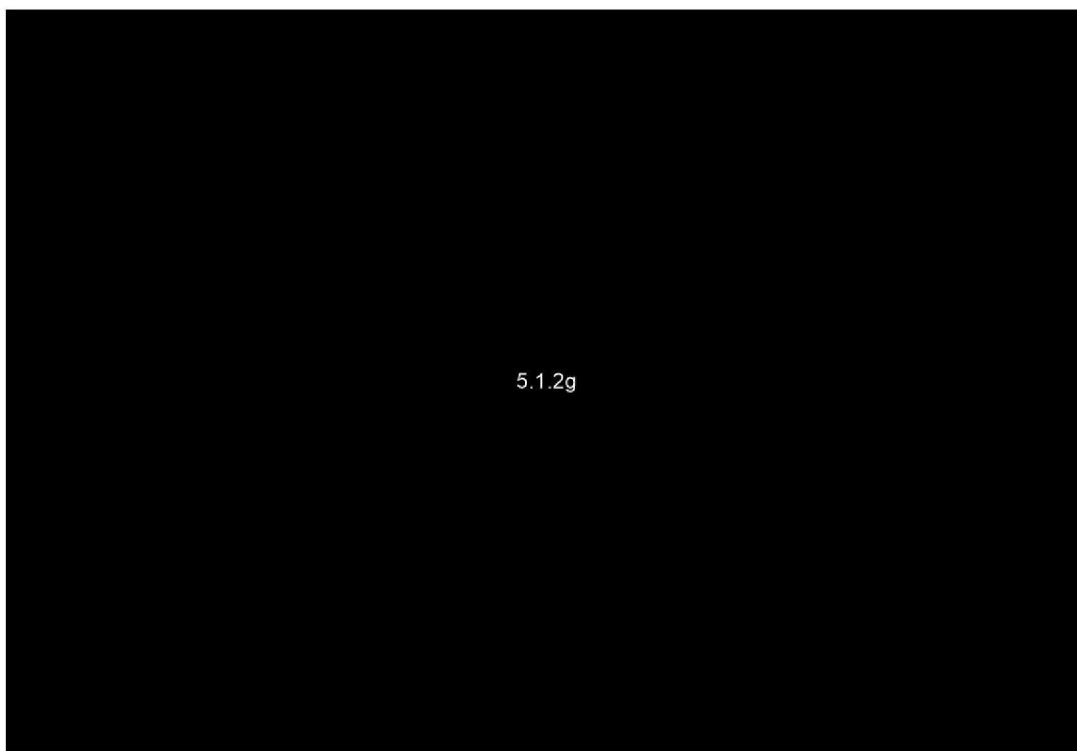
4.4 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Aanwezigheid soorten

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van 10 streng beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, namelijk das, boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, eekhoorn, edelhert, damhert, wolf en wild zwijn.

Van dassen bevat de NDFF een beperkt aantal waarnemingen uit de omgeving. Tijdens nader onderzoek naar dassen in 2021 zijn binnen het plangebied geen verblijfplaatsen aangetroffen. In de omgeving van het plangebied zijn wel diverse verblijfplaatsen van das bekend:

- Verblijfplaats A: De dichtstbijzijnde verblijfplaats van das is aanwezig in een houtwal aan de westkant van het plangebied (zie figuur 3). Het betreft een takkenhoop waaronder een pijp is gegraven. Vermoedelijk gaat het om een bijburcht die niet permanent bewoond is. Deze locatie was in 2025 nog steeds aanwezig en in gebruik.
- Verblijfplaats B: Hier ligt in een bosje ten zuiden van het plangebied een kraamburcht; in 2021 zijn hier prenten van jonge dassen waargenomen, evenals een speelboom. In 2025 was deze burcht nog zeer actief belopen, maar was het te vroeg om na te gaan of er dit jaar ook weer voortplanting is.
- Informatie over de overige verblijfplaatsen uit figuur 3 is afkomstig uit dassenonderzoek in 2021. Burcht C is een burcht met meerdere pijpen die deels vervallen is en niet heel actief belopen was. Burcht D is vermoedelijk ook een kraamburcht. De andere verblijfplaatsen in de figuur hebben betrekking op bijburchten of vluchtpijpen.

Figuur 3. Verblijfplaatsen van dassen rond het plangebied. Locatie A en B zijn in 2025 opnieuw bezocht. De overige verblijfplaatsen zijn bekend uit het aanvullende dassenonderzoek uit 2021.

Graslanden, akkers en bossen maken onderdeel uit van het foerageergebied. Gebaseerd op wissels in en rond het plangebied (zowel aanwezig in 2021 als 2025) zijn dassen die in het plangebied foerageren hoofdzakelijk afkomstig uit kraamburcht B ten zuiden van het plangebied. Vanaf deze burcht lopen onder andere wissels richting het plangebied. Aangezien graslanden in de bredere omgeving vermoedelijk behoren tot andere territoria, kan een deel van de graslanden binnen het plangebied beschouwd worden als essentieel foerageergebied. Uitzondering vormt het centrale deel rond de pingoruïne, dat erg nat is en veel pitrus bevat. De graslanden daaromheen zijn wel kansrijk en worden beoordeeld als essentieel foerageergebied. Deze worden dan ook gezien als primair leefgebied. De akkers en bossen hieromheen vormen secundair leefgebied.

Boommarter is incidenteel waargenomen in de omgeving, waarbij meestal als verkeersslachtoffer (vier van de negen waarnemingen). Oudere bossen in de omgeving bieden kansrijke verblijfplaatsen. Het plangebied is voor deze soort, die bij uitstek aan bossen gebonden is, niet van essentieel belang.

Steenmarter is enkele keren waargenomen tijdens cameraonderzoek in 2021. Verder bevat de NDFF enkele waarnemingen in de omgeving. Door steenmarter zal het plangebied worden gebruikt om te foerageren. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in de houtwallen aan de randen van het plangebied, evenals in bosjes, op erven en in schuren in de bredere omgeving.

Waarnemingen van bunzing en wezel zijn schaars, maar dat kan te maken hebben met de verborgen levenswijze van deze soorten. Tijdens onderzoek met camera's in 2021 zijn beide soorten niet aangetroffen. De onderzoeksduur van destijds (4 weken) voldoet echter niet aan het kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12 2024), waarin een onderzoeksduur van 8 weken in de periode juni – half nov is opgenomen. Het is nodig om het onderzoek naar kleine marterachtigen te actualiseren conform het kennisdocument.

Voor eekhoorn geldt dat deze bekend is uit gemengde bossen in de omgeving van de planlocatie. Gedurende de veldbezoeken in 2021 en 2025 zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen in bomen binnen het plangebied. Aanwezigheid van verblijfplaatsen binnen het plangebied is daarmee uitgesloten.

De waarnemingen van edelhert, damhert, wolf en wild zwijn komen vooral uit verderop gelegen rustige heideterreinen en bosgebieden. Mogelijk wordt ook op de graslanden binnen de ingreeplocatie gefoerageerd, maar dat zal incidenteel zijn vanwege verstoring rond nabijgelegen bebouwing. Vergelijkbare percelen nabij rustgebieden zijn in dat opzicht van groter belang. De ingreeplocatie wordt daardoor niet als essentieel foerageergebied voor deze soorten beschouwd.

Effectbeoordeling en maatregelen

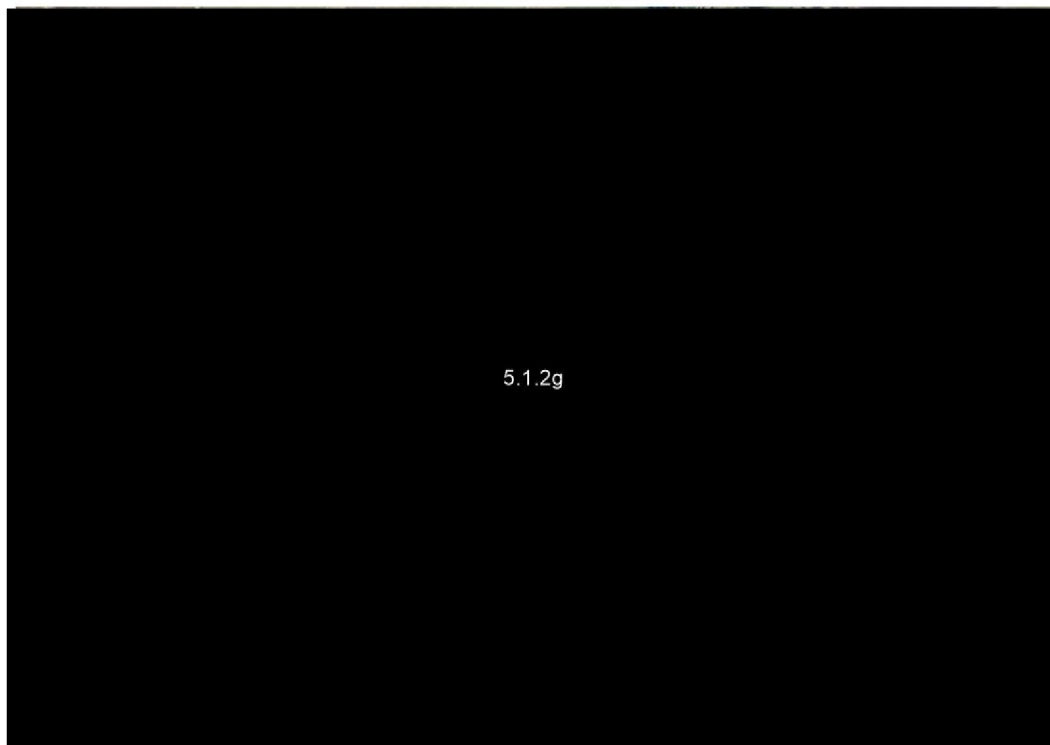
Effect op dassen

Realisatie van natuurontwikkeling zal van invloed zijn op de omvang en kwaliteit van het foerageergebied van dassen. Een deel van de graslanden binnen het plangebied maakt onderdeel uit van essentieel foerageergebied.

In de inrichtingsplannen is voorzien om binnen het plangebied een deel van de graslanden te plaggen dan wel af te graven. Hiervan valt 5,2 ha binnen graslanden die zijn aangemerkt als

essentieel foerageergebied. Na plaggen resteert binnen het plangebied nog 9,4 ha van de graslanden, zoals te zien in figuur 4. Het totale essentiële foerageergebied is nog veel groter, daaronder vallen ook akkers en bossen in de omgeving die allemaal beschikbaar blijven als foerageergebied.

Figuur 4. Ingrepen in graslanden die onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied van de das. Het centrale deel van het plangebied bestaat uit zeer natte graslanden met veel pitrus, die minder geschikt zijn als foerageergebied.

Met de ontwikkeling van kruiden- en faunairijk grasland en droog schraalland, zullen de geplagde graslanden na verloop van tijd weer deel gaan uitmaken van het foerageergebied. Met de beoogde verschraling neemt de biomassa hier af en zal in de nieuwe situatie sprake zijn van een lager voedselaanbod voor dassen ten opzichte van de huidige situatie. Daarentegen wordt op kavelgrenzen in totaal 1400 meter aan lijnvormige landschapselementen aangelegd, bestaande uit struwelen van inheems bosplantsoen met soorten die bessen en noten dragen. Deze struwelen zorgen voor een toename van het voedselaanbod voor dassen en veel andere soorten. Verwacht wordt dat op den duur het totale voedselaanbod zich zal herstellen.

In de periode na plaggen/afgraven is er tijdelijk een kleine afname in voedselaanbod binnen het grote voedselterritorium van de dassen. Deze tijdelijke afname in voedselbeschikbaarheid kan verminderd worden door in niet afgegraven graslanden maatregelen te treffen die gericht zijn op een zo hoog mogelijke regenwormenstand (conform Kennisdocument das):

- Grasland beweiden met koeien in plaats van maaien;
- Opbrengen van ruige stalmest;
- Helft of meer van de graslanden kort houden (niet hoger dan 5 cm.

Door behoud van het overgrote deel van het oorspronkelijke foerageergebied, door verbetering van het voedselaanbod door aanplant van landschapselementen en door aangepast graslandbeheer gericht op een hoge regenwormenstand, blijft voldoende voedselaanbod aanwezig. De inrichtingsmaatregelen leiden dan in dat geval niet tot aantasting van de functionaliteit van de dassenburcht. Het verdient aanbeveling om deze maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

Effect op kleine marterachtigen

De functie van het plangebied voor kleine marterachtigen is onduidelijk. Nader onderzoek naar deze soorten is nodig om dat inzichtelijk te maken. Pas dan kunnen de effecten worden beoordeeld.

Effect op overige grondgebonden zoogdieren

Aangezien voortplantings- of rustplaatsen en andere essentiële onderdelen van het leefgebied van overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren niet aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep, zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van dassen is mogelijk sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g). Om negatieve effecten te beperken zijn mitigerende maatregelen nodig. Een Ow-vergunning voor dassen is daarmee aan de orde.

Het is niet duidelijk of ten aanzien van kleine marterachtigen sprake is van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g). Vervolgonderzoek is nodig om hier duidelijkheid over te verschaffen.

Ten aanzien van overige grondgebonden zoogdieren is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g), mits voorgestelde preventieve maatregelen worden getroffen. Een Ow-vergunning voor grondgebonden zoogdieren is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.5 BROEDVOGELS

Aanwezigheid soorten

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van zeven vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, namelijk boomvalk, buizerd, huismus, kerkuil, sperwer, steenuil en wespandief. Bekende nestlocaties bevinden zich in de bebouwing van Meerveld, op een paar honderd meter afstand van het plangebied. Binnen het plangebied zelf zijn gebouwen afwezig, waarmee verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uitgesloten zijn. Tijdens het veldbezoek in 2025 zijn wel drie nesten aangetroffen in bomen aan de rand van het plangebied. Het leken nesten van kraai, maar ze kunnen in theorie in gebruik genomen gaan worden door jaarrond beschermde soorten, zoals buizerd.

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, zijn aanwezig in bomen en struiken binnen het plangebied, in extensief beheerd grasland en in oevervegetaties.

Effectbeoordeling en maatregelen

kan van bomen is beperkt tot één boom aan de noordrand van het plangebied. Deze boom bevat geen jaarrond beschermde nesten. De bomen die potenties hebben voor soorten met een jaarrond beschermd nest blijven behouden. Verlies van nesten is niet aan de orde.

Gedurende het broedseizoen kan het uitvoeren van werkzaamheden leiden tot beschadiging van nesten van broedende vogels (Bal art. 11.37). Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de volgende preventieve maatregelen te worden getroffen:

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Dat loopt globaal van maart t/m juli, maar in het kader van de Ow wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten van vogels is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g), mits voorgestelde preventieve maatregelen worden getroffen. Een Ow-vergunning voor vogels is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig. Wel dient rekening te worden gehouden met algemene broedvogels.

4.6 REPTIELEN

Aanwezigheid soorten

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van zes streng beschermde soorten reptielen, namelijk adder, gladde slang, ringslang, hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis.

Veruit de meeste waarnemingen zijn afkomstig van nabijgelegen heideterreinen, zoals de Lage Heide en het Uddelsche Buurtveld. Van de ingreeplocatie zelf zijn geen waarnemingen van reptielen bekend. De voedselrijke graslanden vormen voor de meeste van de hiervoor genoemde reptielen geen geschikt leefgebied. Uitzondering vormt ringslang, waarvoor het centraal in het plangebied gelegen water (pingo ruïne) kansrijk habitat vormt. Van deze soort zijn veel waarnemingen bekend van enkele dichtbij gelegen vennen (NDFF).

Tijdens aanvullend onderzoek in 2021 is ringslang eenmaal waargenomen aan de rand van het plangebied. Het betrof een waarneming die is verricht met een struikrover. Het onderzoek met platen en looproutes heeft geen waarnemingen van de soort opgeleverd. Het dier op de camera betreft wellicht een dier afkomstig van een van de deelpopulaties in de omgeving, dat door dispersie het plangebied heeft weten te bereiken. Doordat het aantal waarnemingen beperkt is tot één, ondanks intensief onderzoek, is aanwezigheid van een populatie ringslang in het plangebied onwaarschijnlijk.

In 2025 waren de oevers van de pingo-ruïne grotendeels dichtgegroeid met riet, waarmee deze momenteel beduidend minder aantrekkelijk zijn voor ringslang. Mede op basis van het

ontbreken van broeihopen wordt aanwezigheid van een populatie van ringslang hier niet waarschijnlijk geacht.

Effectbeoordeling en maatregelen

Realisatie van de natuurontwikkeling zal op den duur ten goede komen aan de kwaliteit van het plangebied voor ringslang. Negatieve effecten zijn niet aan de orde.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van reptielen is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g). Een Ow-vergunning voor reptielen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.7 AMFIBIEËN

Aanwezigheid soorten

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van vijf streng beschermde soorten amfibieën, namelijk rugstreeppad, poelkikker, heikikker, kamsalamander en alpenwatersalamander.

Waarnemingen van rugstreeppad zijn afkomstig van de grotere heideterreinen in de buurt. Poelkikker, heikikker, kamsalamander en alpenwatersalamander zijn onder meer aangetroffen bij twee wateren iets ten oosten van de ingreeplocatie (Groot- en Klein Zeilmeer).

Van de ingreeplocatie zelf zijn geen waarnemingen bekend van streng beschermde amfibieën. De aanwezigheid van de centrale waterpartij maakt het gebied wel kansrijk. Om die reden is in 2021 aanvullend onderzoek naar amfibieën uitgevoerd. Tijdens dat onderzoek zijn alleen algemene soorten als bastaardkikker en bruine kikker aangetroffen. De beschermde soorten kamsalamander en rugstreeppad zijn niet waargenomen. Aangezien het onderzoek werd uitgevoerd conform vastgestelde soortinventarisatieprotocollen kon worden gesteld dat er destijds geen populaties aanwezig waren van streng beschermde soorten. De dikke sliblaag op de waterbodem, de zeer voedselrijke omstandigheden en de beperkte ontwikkeling van onderwatervegetatie dragen bij aan de marginale kwaliteit van het water als voortplantingshabitat.

Update 2025: Die situatie binnen het plangebied is niet veranderd ten opzichte van het onderzoek in 2021. Het uitvoeren van een nieuwe inventarisatie naar amfibieën wordt niet nodig geacht.

Effectbeoordeling en maatregelen

Aangezien streng beschermde amfibieën niet voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep, zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van amfibieën is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g). Een Ow-vergunning voor amfibieën is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.8 VISSEN

Aanwezigheid soorten

De NDFF bevat geen waarnemingen van beschermde vissen uit de omgeving van de ingreeplocatie. Op basis van regionale verspreiding worden deze ook niet verwacht binnen de ingreeplocatie. Wel kan de waterpartij leefgebied vormen voor algemene vissoorten die niet beschermd zijn.

Effectbeoordeling en maatregelen

Het uitvoeren van de werkzaamheden kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen van algemene vissen (zorgplicht). Om negatieve effecten ten aanzien van streng beschermde vissen te voorkomen, dienen de volgende preventieve maatregelen te worden getroffen:

- In het kader van de zorgplicht, die ook geldt voor algemene soorten, kan het noodzakelijk zijn om werkzaamheden aan de waterpartij onder ecologische begeleiding uit te voeren. Dit kan worden bepaald zodra de exacte werkzaamheden en werkwijze bekend zijn.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van vissen is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g), mits voorgestelde preventieve maatregelen worden getroffen. Een Ow-vergunning voor vissen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.9 ONGEWERVELDEN

Aanwezigheid soorten

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van vier streng beschermde soorten ongewervelden, namelijk bosparemoervlinder, gentiaanblauwtje, gevlekte witsnuitlibel en vliegend hert.

Bosparemoervlinder, gentiaanblauwtje en geflekte witsnuitlibel zijn bekend van het Uddelsche Buurtveld. De meest waargenomen soort is gentiaanblauwtje, waarvan populaties voorkomen op de heide. De ingreeplocatie zelf is voor deze soort van natte heide en blauwgraslanden ongeschikt als leefgebied. Bosparemoervlinder en gevlekte witsnuitlibel zijn beide slechts sporadisch waargenomen op de heide (respectievelijk 3 en 4 waarnemingen in de afgelopen 10 jaar). Het leefgebied van bosparemoervlinder bestaat uit bosranden en kapvlakten. Voor deze soort is de ingreeplocatie ongeschikt als leefgebied. Gevlekte witsnuitlibel is een soort van laagveenmoerassen en heidevennen. De waterpartij binnen de ingreeplocatie is kansrijk als voortplantingswater. Om die reden is in 2021 aanvullend onderzoek naar deze soort uitgevoerd. Tijdens dat onderzoek is gevlekte witsnuitlibel niet waargenomen. Aangenomen werd dat er geen populatie aanwezig is in De Broekeld.

Vliegend hert wordt regelmatig verspreid in de omgeving waargenomen. Deze soort leeft in bossen en bosranden met oude eiken. Aan de westrand van de ingreeplocatie staan een aantal oudere zomereiken die mogelijk van waarde kunnen zijn voor vliegend hert.

Update 2025: Die situatie binnen het plangebied is niet veranderd ten opzichte van het onderzoek in 2021. Het uitvoeren van een nieuwe inventarisatie naar ongewervelden wordt niet nodig geacht.

Effectbeoordeling en maatregelen

Aangezien streng beschermde ongewervelden niet voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep, zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Toetsing Omgevingswet

Ten aanzien van ongewervelden is geen sprake van een flora- en fauna-activiteit (Ow art. 5.1 lid 2g). Een Ow-vergunning voor ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.10 SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Inleiding

Vanuit de specifieke zorgplicht (Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) art. 11.27) dient, naast voorgaande toetsing van streng beschermde soorten, ook de geschiktheid van de ingreeplocatie voor onder andere Rode Lijst-soorten te worden beoordeeld en dient te worden getoetst wat de effecten van de voorgenomen ingreep op deze natuurwaarden zijn. In Nederland zijn 3374 Rode Lijst-soorten bekend. Het is onmogelijk om deze soorten allemaal te bespreken. In deze paragraaf wordt ingegaan op soorten waar regelmatig naar wordt gekeken, waarvan de ecologie goed bekend is en die gezamenlijk een goed beeld geven van de algehele natuurwaarde van de ingreeplocatie. Hiervoor zijn uitsluitend Rode Lijst-soorten uit de volgende soortgroepen geselecteerd: vaatplanten, broedvogels, dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Rode Lijst-soorten die tevens streng beschermd zijn onder de Ow zijn reeds in voorgaande paragrafen behandeld en komen zodoende niet weer aan bod.

Aanwezigheid soorten

De NDFF-aanvraag levert de volgende resultaten binnen een straal van 2 km rond het plangebied:

- 41 soorten vaatplanten van de Rode Lijst;
- 38 soorten broedvogels van de Rode Lijst;
- 12 soorten insecten van de Rode Lijst.

Het dichtstbijzijnde gebied met veel Rode lijst soorten is het heideterrein Lage Veld, op 500 meter afstand van het plangebied. Het plangebied bestaat momenteel uit voedselrijke graslanden die voor de meeste Rode Lijst-soorten geen geschikt leefgebied vormen. De bekende vaatplanten en insecten zijn gebonden aan heidevegetaties.

Effectbeoordeling en maatregelen

De geplande werkzaamheden zijn gericht op natuurontwikkeling. Bij het ontwerp zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Het behoud en herstel van de pingo-ruïne als belangrijk aardkundig element staat centraal en is te beschouwen als grondwater gevoed ven.

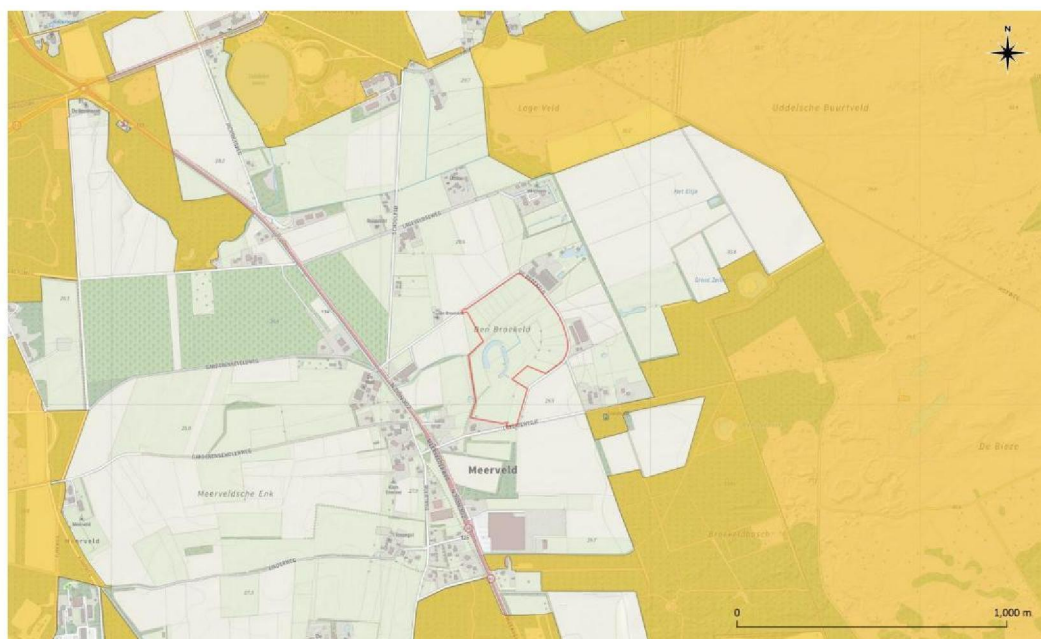
- De aanwezigheid van kwel nodigt uit tot hoge ecologische ambitie. Hieraan wordt invulling gegeven door:
 - Schoon kwelwater zoveel mogelijk vast te houden in het gebied. Het landbouwwater dat nu door het ven heen stroomt, krijgt een andere loop. Hierdoor krijgt het toekomstige ven een goede waterkwaliteit.
 - De potentie voor veenontwikkeling te benutten. Op grond van de LESA wordt op kleine schaal veenontwikkeling mogelijk geacht. Zo zijn restanten van een vroegere veenkern aangetroffen.
 - Op kansrijke plekken wordt ingezet op ontwikkeling van nat- en droog schraalland.
- Verhoging biodiversiteit door versterking van gradiënten hoog-laag, nat-droog en voedselarm-voedselrijk.
- Het kleinschalige ontginningslandschap met karakteristieke verkaveling en het kleinschalige ontginningslandschap met bomen en singels blijft intact. Waar mogelijk vindt versterking plaats van dit kleinschalige landschap. Behoud en verdere ontwikkeling hiervan draagt bij aan leefgebied van o.a. grauwe klauwier, das en steenuil.

Met deze uitgangspunten zullen de omstandigheden voor Rode lijstsoorten sterk verbeteren en ten goede komen aan behoud en versterking van populaties en leefgebieden. Afgezien van de maatregelen voor beschermde soorten zijn geen aanvullende maatregelen nodig om negatieve effecten te beperken.

5 TOETSING OMGEVINGSWET: UPDATE VOORTOETS GEBIEDSBESCHERMING N2000

5.1 LIGGING TEN OPZICHTE VAN NATURA 2000-GEBIEDEN

De planlocatie ligt op ongeveer 200 m afstand van de begrenzing van Natura 2000-gebied Veluwe (figuur 5). Een voortoets is nodig om te kunnen beoordelen of er een kans is op negatieve effecten. In de volgende paragrafen worden de resultaten van de voortoets beschreven. Voor kwalificerende habitattypen en soorten wordt aangegeven of er negatieve effecten worden verwacht en zo ja, of er een kans is op significante effecten. Geconcludeerd wordt of er sprake is van een Natura 2000-activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Figuur 5. Ligging van plangebied De Broekeld ten opzichte van Natura 2000-gebied Veluwe. Het betreft Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied.

5.2 AFBAKENING VAN TE TOETSEN EFFECTEN

Realisatie van de natuurontwikkeling kan leiden tot storende factoren als gevolg van werkzaamheden tijdens de aanlegfase. In tabel 2 worden mogelijke effecten opgesomd. In de daaropvolgende paragrafen worden de effecten uit tabel 2 beschreven.

Tabel 2. Mogelijke effecten van natuurontwikkeling De Broekeld op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwe (■ = kans op effect; - = geen kans op effect).

MOGELIJKE EFFECTEN	KANS OP EFFECT	
	aanlegfase	gebruiksfase
Oppervlakteverlies: N.v.t., natuurontwikkeling draagt juist bij aan uitbreiding oppervlak.	-	-
Versnippering: N.v.t., natuurontwikkeling op agrarische gronden kan juist bijdragen aan ontsnippering.	-	-
Verzuring/vermesting door stikstof uit de lucht: materieel dat gebruik wordt bij de werkzaamheden stoot NOx uit.	■	-
Verontreiniging: N.v.t.	-	-
Verzoeting: N.v.t.	-	-
Verziltig: N.v.t.	-	-
Verdroging: N.v.t.	-	-
Vernatting: N.v.t.	-	-
Verandering stroomsnelheid: N.v.t.	-	-
Verandering overstromingsfrequentie: N.v.t.	-	-
Verandering dynamiek substraat: N.v.t.	-	-
Verstoring door geluid: de werkzaamheden kunnen leiden tot tijdelijke en plaatselijke geluidsverstoring.	■	-
Verstoring door licht: N.v.t., de werkzaamheden worden overdag uitgevoerd.	-	-
Verstoring door trilling: N.v.t., er is geen sprake van heien, boren, etc. Graafwerkzaamheden veroorzaken geen noemenswaardige trillingen.	-	-
Optische verstoring: de werkzaamheden kunnen leiden tot tijdelijke en plaatselijke optische verstoring door bewegingen.	■	-
Verstoring door mechanische effecten: N.v.t.	-	-

5.3 TOETSING STIKSTOFUITSTOOT EN -DEPOSITIE

Beoordeling van effecten als gevolg van stikstofuitstoot (NO_x) en -depositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten maakt geen onderdeel uit van de actualisatie van de rapportage uit 2021. In voorliggende rapportage wordt hier niet verder op ingegaan.

5.4 TOETSING KWALIFICERENDE HABITATTYPEN

Tabel 3 geeft de habitattypen weer waarvoor Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen. Per habitatype is de betreffende instandhoudingsdoelstelling weergegeven.

Tabel 3. Habitattypen met instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Veluwe.

Habitatype		Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	>	>
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=
H2330	Zandverstuivingen	>	>
H3130	Zwakgebufferde vennen	=	=
H3160	Zure vennen	=	>
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	>	>
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>	>
H4030	Droge heiden	>	>
H5130	Jeneverbesstruwelen	=	>
H6230	Heischrale graslanden	>	>
H6410	Blauwgraslanden	>	>
H7110B	Actieve hoogvenen (heideveentjes)	>	>
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	=	=
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	>	>
H7230	Kalkmoerassen	=	=
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	>	>
H9190	Oude eikenbossen	>	>
H91D0	Hoogveenbossen	=	=
H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	=	>

* Doelstelling: = behoud, > uitbreiding

Aanwezigheid habitattypen

Voor het bepalen van de aanwezigheid van kwalificerende habitattypen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is de digitale habitattypenkaart van de Provincie Gelderland geraadpleegd. De kaartuitsnede rondom de ingreeplocatie is weergegeven in figuur 6. Hieruit blijkt dat er in de directe omgeving van de voorgenomen ingreep geen kwalificerende habitattypen aanwezig zijn. Op grotere afstand liggen de habitattypen: H2330 Zandverstuivingen, H4010A Vochtige heide, H4030 Droge heide, H9120 Beuken- eikenbossen met hulst, H9190 Oude eikenbossen, H3160 Zure vennen, H3130, Zwakgebufferde vennen.

Effectbeoordeling en maatregelen

De dichtstbijzijnde habitattypen liggen op minimaal 500 m afstand van de ingreeplocatie. Daartussen liggen bossen, lanen en houtwallen. In de aanlegfase bestaan de werkzaamheden vooral uit graafwerkzaamheden. Deze werkzaamheden gaan gepaard met enige geluidsbelasting, maar dat is vergelijkbaar met geluid van agrarische bedrijfsvoering die al in de omgeving plaatsvindt. Gezien de ruime afstand tot habitattypen en de tussenliggende bossen neemt de geluidsbelasting niet toe ter plaatse van de habitattypen. Ook van optische verstoring is geen sprake door de ruime afstand en tussenliggende bossen.

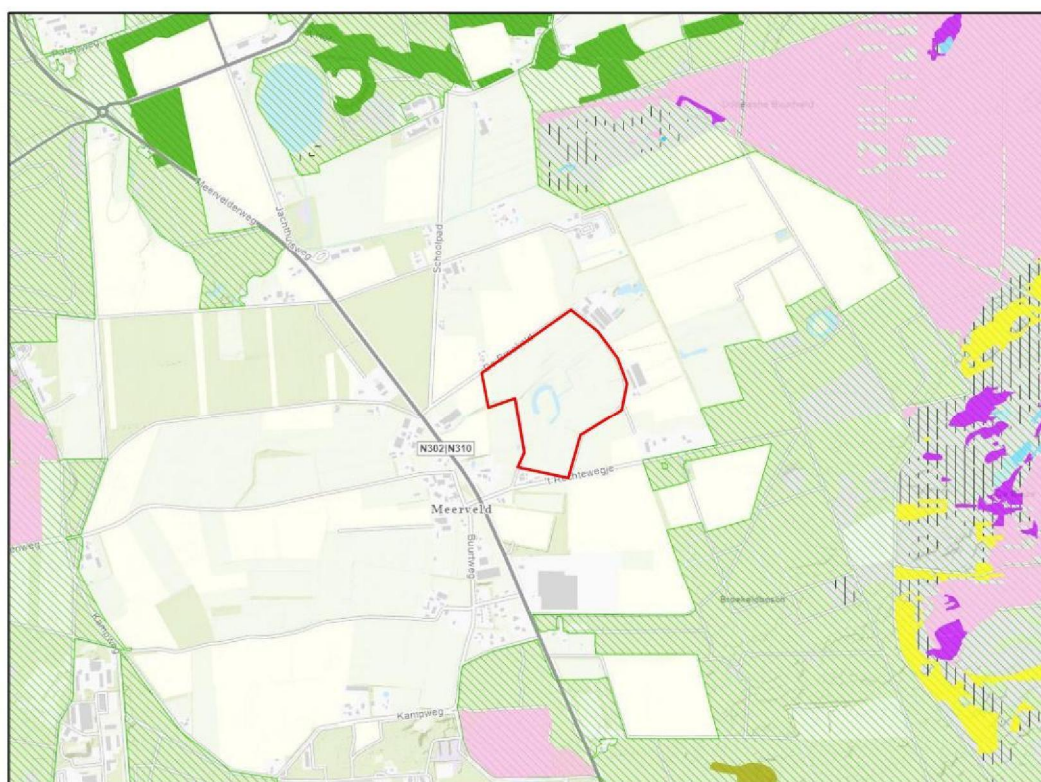
De werkzaamheden zijn beperkt tot de ingreeplocatie zoals weergegeven in figuur 6. Er is geen sprake van betreding van of werkzaamheden op locaties met beschermde habitattypen. Fysieke aantasting van de kwantiteit of kwaliteit daarvan is daarom uitgesloten.

Van negatieve effecten in de fase na de aanleg is geen sprake. De werkzaamheden leiden tot een kwaliteitsverbetering voor wat betreft natuur.

Toetsing Omgevingswet

De voorgenomen ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van kwalificerende habitattypen. Verdere toetsing en vergunningverlening voor habitattypen zijn dan ook niet nodig. De voorgenomen ingreep leidt niet tot significant negatieve effecten ten aanzien van kwalificerende habitattypen. Er is geen sprake van een Natura 2000-activiteit. Verdere toetsing en vergunningverlening voor habitattypen zijn niet nodig.

Figuur 6. Aanwezigheid van kwalificerende habitattypen in de omgeving van de ingreeplocatie De Broekeld te Uddel (bron: digitale habitattypenkaart provincie Gelderland). Weergegeven zijn: geel = H2330 Zandverstuivingen, donkerroze = H4010A vochtige heide, lichtroze = H4030 droge heide, groen = H9120 Beuken- eikenbossen met hultst, bruin = H9190 Oude eikenbossen, donkerblauw = H3160 zure vennen, lichtblauw = H3130 zwakgebufferde vennen.

5.5 TOETSING KWALIFICERENDE HABITATSOORTEN

Tabel 4 geeft de habitatsoorten weer waarvoor Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen. Per habitatsoort is de betreffende instandhoudingsdoelstelling weergegeven.

Tabel 4. Habitatsoorten met instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Veluwe.

Habitatsoort		Doelstelling populatie	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	>	>	>
H1083	Vliegend hert	>	>	>
H1096	Beekprik	>	>	>
H1163	Beek/Rivierdonderpad	>	>	=
H1166	Kamsalamander	=	=	=
H1318	Meervleermuis	=	=	=
H1831	Drijvende waterweegbree	=	=	=

* Doelstelling: = behoud, > uitbreiding/verbetering

Aanwezigheid habitatsoorten

Van de aangewezen doelsoorten (tabel 4) zijn in de afgelopen 10 jaar drie soorten waargenomen in de omgeving van de ingreeplocatie (NDFF). Het betreft gevlekte witsnuitlibel, vliegend hert en kamsalamander (NDFF). Van de overige soorten zijn geen waarnemingen bekend en deze zijn op basis van het ontbreken van geschikt habitat ook niet te verwachten binnen de ingreeplocatie. Aan de westrand van de ingreeplocatie staan een aantal oudere zomereiken die mogelijk van waarde kunnen zijn voor vliegend hert. Van kamsalamander en gevlekte witsnuitlibel is aanwezigheid in 2021 onderzocht. Daarbij zijn de soorten niet aangetroffen. Gezien de beperkte tussentijd en gelijkblijvende omstandigheden in het plangebied worden populaties van beide soorten niet verwacht.

Effectbeoordeling en maatregelen

Op de langere termijn komen de maatregelen ten goede aan kamsalamander en gevlekte witsnuitlibel. De kwaliteit van het water zal verbeteren als gevolg van het verwijderen van slib, zodat er een kwaliteitsimpuls wordt gegeven aan het potentiële leefgebied.

Toetsing Omgevingswet

De voorgenomen ingreep leidt niet tot significant negatieve effecten ten aanzien van kwalificerende habitatsoorten. Er is geen sprake van een Natura 2000-activiteit. Verdere toetsing en vergunningverlening voor habitatsoorten zijn niet nodig.

5.6 TOETSING KWALIFICERENDE BROEDVOGELSOORTEN

Tabel 5 geeft de broedvogelsoorten weer waarvoor Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen. Per broedvogelsoort is de betreffende instandhoudingsdoelstelling weergegeven.

Tabel 5. Broedvogelsoorten met instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Veluwe.

Broedvogelsoort		Doelstelling aantal broedparen	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied
A072	Wespendief	100	=	=
A224	Nachtzwaluw	610	=	=
A229	Ijsvogel	30	=	=
A233	Draaihals	(her)vestiging	>	>
A236	Zwarte specht	400	=	=
A246	Boomleeuwerik	2400	=	=
A255	Duinpieper	(her)vestiging	>	>
A276	Roodborsttapuit	1100	=	=
A277	Tapuit	100	>	>
A338	Grauwe klauwier	40	>	>

* Doelstelling: = behoud, > uitbreiding/verbetering

Aanwezigheid broedvogelsoorten

Van de aangewezen doelsoorten (tabel 5), zijn zes soorten in de afgelopen 10 jaar waargenomen in de omgeving van de ingreeplocatie (NDFF). Het betreft boomleeuwerik, draaihals, nachtzwaluw, roodborsttapuit, wespendief en zwarte specht. Voor boomleeuwerik, draaihals, nachtzwaluw en roodborsttapuit zijn de waarnemingen allemaal afkomstig van het Uddelsche Buurtveld. Voor een aantal van die soorten vormt het heidegebied een belangrijk broedgebied. Binnen de ingreeplocatie ontbreekt geschikt broedbiotoop voor deze soorten die sterk gebonden zijn aan heide. Zwarte specht en wespendief broeden in bosgebieden. Ook voor deze soorten zijn de graslanden binnen de ingreeplocatie ongeschikt als broedbiotoop. Wel kunnen ze broeden in bosgebieden in de omgeving van de ingreeplocatie. Deze liggen op minimaal 200 m afstand.

Van ijsvogel, duinpieper, tapuit en grauwe klauwier zijn geen archiefgegevens bekend uit de omgeving (NDFF). Ijsvogel komt voor langs stromende wateren. Potentiële broedgebieden van de andere drie soorten bestaan uit gevarieerde heidegebieden met mooie bosranden en stuifzanden. Geen van deze soorten komt voor binnen de invloedssfeer van de ingreep.

Effectbeoordeling en maatregelen

De ingreeplocatie vormt momenteel geen broedbiotoop voor kwalificerende soorten, waardoor directe aantasting van broedbiotoop niet aan de orde is. Een eventuele tijdelijke verstoring van kwalificerende broedvogelsoorten in de omgeving gedurende de werkzaamheden (geluid en optische effecten), wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Van negatieve effecten op de aangewezen broedvogelsoorten tijdens de gebruiksfase is geen sprake. Door de geplande natuurontwikkeling zal de kwaliteit van het gebied voor soorten als boomleeuwerik en roodborsttapuit verbeteren.

Toetsing Omgevingswet

De voorgenomen ingreep leidt niet tot significant negatieve effecten ten aanzien van kwalificerende broedvogelsoorten. Er is geen sprake van een Natura 2000-activiteit. Verdere toetsing en vergunningverlening voor broedvogelsoorten zijn niet nodig.

6 TOETSING OMGEVINGSWET: UPDATE NATUURNETWERK NEDERLAND

Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland

De ingreep ligt binnen de begrenzing van het NNN (figuur 4). Ter plaatse van de ingreep betreft het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO), deelgebied 161 Uddelermeer - Leuvenumse Beek. De volgende paragrafen beschrijven de kernkwaliteiten van het NNN, de mogelijke effecten van de ingreep en de consequenties.

Figuur 7. Ligging van de ingreeplocatie de Broekeld ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

6.1 TOETSING KERKWLITEITEN

Tabel 6 geeft een overzicht van de kernkwaliteiten en mogelijke effecten op deze kernkwaliteiten. Uit deze opsomming blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het GNN, mits voor enkele soorten mitigerende maatregelen worden getroffen. Deze zijn opgenomen in hoofdstuk 4. De voornaamste reden is dat de voorgenoemen natuurinrichting juist bijdraagt aan een versterking van natuurlijke, landschappelijke en recreatieve waarden. Daarmee wordt voorzien in een versterking van het GNN en een verbetering van de kernkwaliteiten.

Tabel 6. Mogelijke effecten van de ingreep op de kernkwaliteiten van het GNN gebied 161 Uddelermeer - Leuvenumse Beek.

KERNKWALITEIT	MOGELIJK EFFECT VAN DE INGREEP
Zeer gevarieerd beekdal, natte parel op de droge Veluwe	De ingreep zorgt voor versterking van de natuurlijke waarden van dit beekdal.
Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe	Het bestaande landschap met bijbehorende waarden blijft behouden.
Onderdeel van Natura 2000-gebied Veluwe met de bijbehorende habitats en soorten	Zie toetsing Wnb onderdeel gebiedsbescherming.
Groot wild: m.n. edelherten, wilde zwijnen (agrarische enclave Garderen - Speuld - Elspeet - Uddel geen wilde zwijnen)	De ingreep is niet ten nadele van groot wild.
Dal van de Leuvenumse Beek, kwelgebieden met beekjes en broekgebieden, Uddelermeer en Bleeke Meer	De ingreep zorgt voor versterking van de natuurlijke waarden van dit beekdal.
Landgoederen Staverden en Leuvenum	De ingreeplocatie ligt op enkele kilometers afstand van deze landgoederen.
Parel Hierdense beekdal/Staverden: uniek beek- en sprengcomplex met beekbegeleidende bossen, bosjes en houtwallen met hakhout. Natte bossen, bronvegetaties soortenrijke heide, schraalland en veenkernen; meest soortenrijke deel van de Veluwe; grotendeels natuurlijke beek	De geplande maatregelen, onder meer gericht op vernatting, verschralling en versterking van de kleinschaligheid, zorgen voor een kwaliteitsverbetering van dit landschap.
Leefgebied das	Eventuele negatieve effecten worden gemitigeerd, zie toetsing Wnb onderdeel soortenbescherming.
Leefgebied steenuil	Geen negatief effect, zie toetsing Wnb onderdeel soortenbescherming.
Leefgebied kamsalamander	Eventuele negatieve effecten worden gemitigeerd, zie toetsing Wnb onderdeel soortenbescherming.
Kleinschalige afwisseling in het ontginningslandschap met bomen en singels	De maatregelen gaan niet ten koste van kleinschalige landschapselementen, ze zorgen juist voor versterking hiervan.
Cultuurhistorische waarden van o.m. grafheuvels, Hunnenschans, oude ontginningen en boerderijen,	Cultuurhistorische waarden worden niet aangetast.
Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir	De pingoruïne wordt hersteld.
Ecosysteemdiensten: recreatie, rust, drinkwater	De maatregelen gaan niet ten koste van deze diensten.
Houtproductie	Niet van toepassing.
Alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied.	Getoetst in hoofdstuk 4 en 5. Voor relevante maatregelen wordt verwezen naar deze hoofdstukken.

6.2 TOETSING ONTWIKKELINGSDOELEN

Tabel 7 geeft een overzicht van de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap van het GNN en de GO en mogelijke effecten op deze ontwikkelingsdoelen. Uit deze opsomming blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de ontwikkelingsdoelen van het GNN en de GO. De ingreep is juist bedoeld om veel van de ontwikkelingsdoelen te realiseren.

Tabel 7. Mogelijke effecten van de ingreep op de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap van het GNN en de GO gebied 161 Uddelermeer - Leuvenumse Beek.

ONTWIKKELINGSDOEL	MOGELIJK EFFECT VAN DE INGREEP
Ontwikkeling beeklandschap met overgangen van droog-voedselarm naar nat-(matig) voedselrijk in bossen en open begroeiingen; terugdringing verdroging en vermesting	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling oud bos en bosranden en overgangen naar heide	De ingreeplocatie ligt buiten bosranden en heideterreinen.
Ontwikkeling natte heide met bijzondere plantensoorten en heikikker	Deze habitats zijn niet aanwezig binnen de ingreeplocatie.
Ontwikkeling schraallanden en veenkernen	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling biotopen voor reptielen	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling leefgebieden voor groot wild	De ingreeplocatie ligt buiten leefgebieden van groot wild.
Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N302	De ingreep kan bijdragen aan meer uitwisseling en vorming van een stapsteen aan de oostkant van de N302.
Ontwikkeling landgoederen en bijbehorende patronen	De ingreep kan een bijdrage leveren aan versterking van landschapspatronen.
Ontwikkeling kleinschalige ontginningen met dicht patroon van singels en hakhout	De ingreep staat dit doel niet in de weg.
Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen	De ingreep zorgt voor versterking van de kleinschaligheid van het landschap.
Ontwikkeling extensief agrarisch beheer op de landgoederen	De ingreep staat dit doel niet in de weg.

7 CONCLUSIES

Consequenties Omgevingswet-natuurbescherming

Soortenbescherming

- Het verspreidingsbeeld van streng beschermde en bedreigde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is niet voldoende actueel en volledig om effecten van de ingreep te kunnen beoordelen. Vervolgonderzoek is nodig, zie hoofdstuk 8.
- Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep kunnen de volgende streng beschermde voorkomen: vleermuizen, das en kleine marterachtigen. Verder dient gedurende het broedseizoen rekening te worden gehouden met broedende vogels.
- Negatieve effecten kunnen deels worden voorkomen door het treffen van preventieve maatregelen voorafgaand of tijdens de werkzaamheden. Deze zijn opgenomen in hoofdstuk 9.
- Indien de voorgestelde preventieve maatregelen worden uitgevoerd, worden schadelijke handelingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor de meeste soorten voorkomen. Alleen voor de nader te onderzoeken soorten is dat nog onduidelijk.
- Als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn schadelijke handelingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) artikel 11.54 voor dassen niet op voorhand uit te sluiten. Voor uitvoering van de ingreep is een Ow-vergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Natura 2000-gebiedsbescherming: voortoets

- Natura 2000-gebied Veluwe ligt binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten. Verdere toetsing en vergunningverlening zijn niet nodig.
- Effecten als gevolg van stikstofuitstoot (NO_x) en -depositie maken geen onderdeel uit van deze rapportage.

Natuurnetwerk Nederland

- De ingreeplocatie ligt binnen de begrenzing van het NNN. Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang van het NNN zijn op voorhand uitgesloten.

Specifieke zorgplicht

Deze natuurtoets (quick scan natuurbescherming) is opgesteld conform de eisen zoals die gesteld zijn in de specifieke zorgplicht voor flora en fauna en Natura 2000-gebiedsbescherming. Vanuit de specifieke zorgplicht zijn geen maatregelen benodigd om nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten redelijkerwijs te voorkomen, beperken of ongedaan te maken.

8 VERVOLGONDERZOEK

Op verzoek van Provincie Gelderland heeft Natuurbalans - Limes Divergens BV een update uitgevoerd van het natuuronderzoek uit 2021, waarbij de volgende onderdelen zijn uitgevoerd:

- aanpassen toetsing aan vigerende wetgeving (Omgevingswet);
- actualisatie van het onderdeel soortenbescherming.

Het verspreidingsbeeld van kleine marterachtigen is momenteel niet compleet. Vervolgonderzoek naar deze soorten is nodig, zodat effecten van de ingreep kunnen worden beoordeeld en eventuele preventieve en/of mitigerende maatregelen kunnen worden aangegeven.

Het onderzoek naar kleine marterachtigen dient plaats te vinden gedurende 8 weken in de periode juni – half november.

Inventarisatiemiddelen die gebruikt kunnen worden zijn wildcamera's en struikrovers.

Het verspreidingsbeeld van overige streng beschermde en bedreigde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep, is voldoende actueel en volledig om effecten van de ingreep te kunnen beoordelen.

Vervolgonderzoek is voor die soorten niet nodig.

9 MAATREGELEN

Vleermuizen

- Werkzaamheden vinden overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van terreinverlichting.
- Kap is beperkt tot één boom. Deze is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de solitaire ligging en het ontbreken van holten.

Broedvogels

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Dat loopt globaal van maart t/m juli, maar in het kader van de Ow wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Dassen

- Tijdelijke afname in voedselbeschikbaarheid verminderen door in niet afgegraven graslanden maatregelen te treffen die gericht zijn op een zo hoog mogelijke regenwormenstand:
 - Grasland beweiden met koeien in plaats van maaien;
 - Opbrengen van ruige stalmest;
 - Helft of meer van de graslanden kort houden (niet hoger dan 5 cm).

Vissen

- In het kader van de zorgplicht, die ook geldt voor algemene soorten, kan het noodzakelijk zijn om werkzaamheden aan de waterpartij onder ecologische begeleiding uit te voeren. Dit kan worden bepaald zodra de exacte werkzaamheden en werkwijze bekend zijn.

Specifieke zorgplicht

- Geen extra maatregelen nodig.

10 SAMENVATTING

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de natuurtoets. De kleuren geven aan of specifiek aandacht moet worden besteed aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen: de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	mitigerende maatregelen: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode en/of wijze van uitvoer.
ROOD	vervolgonderzoek: bekende gegevens zijn onvoldoende actueel of volledig voor toetsing.
PAARS	onthefing: voor uitvoering van de werkzaamheden is een vergunning nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	PREVENTIEVE MAATREGELEN	VERVOLG-ONDERZOEK	VERGUNNING NODIG?
Vaatplanten en mossen	Geen	Geen		Nee
Vleermuizen	Kans op verstoring bij nachtelijk werk of gebruik van terreinverlichting	Alleen overdag werken		Nee
Grondgebonden zoogdieren: das	Tijdelijke aantasting foerageergebied	Voldoende voedselbeschikbaarheid garanderen		Ja
Grondgebonden zoogdieren: kleine marterachtigen			Vervolgonderzoek naar aanwezigheid	N.t.b.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Verstoring in broedseizoen	Werken buiten broedseizoen voor vogels (dat loopt van maart t/m juli)		Nee
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Geen	Geen		Nee
Reptielen	Geen	Geen		Nee
Amfibieën	Geen	Geen		Nee
Vissen	Geen	Geen		Nee
Ongewervelden	Geen	Geen		Nee
OW GEBIEDSBESCHERMING N2000				
Broedvogelsoorten	Verstoring in broedseizoen	Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen		Nee
NATUURNETWERK NEDERLAND				
Locatie ligt binnen NNN	Geen	Geen		Nee

11 BRONNEN

- Nationale Databank Flora en Fauna, gegevensaanvraag 5-3-2025.
- BIJ12, 2024. Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1.